

Het broeien onder kunstlicht in een verbouwde koeienstal beperkte het sortiment en maakte het broeien van een kwaliteitstulp lastig. Daarom besloten de Groningse broeiers Olaf (40) en Natasja (37) Bolt in 2009 te investeren in een nieuw kassencomplex inclusief cellen en verwerkingsruimte. Daarin broeien ze nu voor het tweede jaar 4 miljoen tulpen af.

Olaf Bolt (l): Arbeid is forse kostenpost

OLAF EN NATASJA BOLT Groningse specialisten in tulpen

Tekst en foto's: Gerrit Wildenbeest

Het bedrijf van Olaf en zijn vrouw Natasja Bolt (Maatschap Bolt, Kloosterburen) is volledig gespecialiseerd in tulpen. De kwekerij omvat 3 ha, op termijn uit te breiden naar 8 ha. Naast eigen teelt verzorgt de maatschap de verwerking (pellen) van 7 ha voor 2 collega's. Olaf broeide al sinds 1991 tulpen af. In dat jaar werd gestopt met het veebedrijf van 70 melkkoeien van vader Bolt, en de koeienstal omgebouwd tot een broeiruimte met kunstlicht. Jaarlijks konden in deze situatie maximaal zo'n 800.000 tulpen afgebroeid worden, maar ideaal was het niet. 'Het was moei-

lijk broeien en het kunstlicht beperkte het sortiment', zegt Olaf. Daarom werd in 2009 besloten tot nieuwbouw. Nu worden er voor het tweede jaar van Kerst tot Pasen 4 miljoen tulpen gebroeid. De moderne broeierij, bestaat uit een complex van in totaal 2200 vierkante meter, waarvan de kas 1600 vierkante meter inneemt. Het cellencomplex omvat drie cellen voor respectievelijk de beworteling ('s zomers gebruikt voor de leverbaar bewaring), het geconditioneerd opslaan van de bloemen, en een koude cel voor de winterbewaring van de bollen. Het broeien gebeurt volgens het zogenaamde smalle containersysteem, waarbij de rolcontainers voor de oogst automatisch naar de oogstruimte komen. Er wordt op water gebroeid, op de

Novakrat van Bulbfust. Dat is de bekende Bulbfust-prikkak met overloopplug. Dit maakt het mogelijk dat de bakken zonder te kantelen tijdens de bewortelingsfase in de cel in 70 minuten worden doorgespoeld met vers water.

MINDER POWER

Het is de bedoeling dat in de broeierij zoveel mogelijk tulpen van de eigen kwekerij gebruikt worden, maar nu is de zelfvoorzieningsgraad nog wat lager omdat men nog bezig is de kraam op te bouwen. Het broeiersortiment omvat de soorten 'Ben van Zanten', 'Orange Cassini', 'Debutante', 'Upstar', 'Viking', 'Monsella', 'Flash Point' en 'Leen van der Mark'. Merendeels wordt gebroeid van maat 11 – de mooi-

De 5,20 m hoge kas is voorbereid op twee lagen

De 'bloemencel'

'Upstar', een van de gebroeid

ste broeimaat vindt Olaf – maar later in het seizoen worden ook wat tieners gebruikt. Het broeiseizoen verloopt tot nu toe – ons bezoek vindt eind maart plaats – zonder al te veel problemen. Zuurgevoelige soorten als een ‘Prominence’ en ‘Winterberg’ hebben ze ondertussen uit hun sortiment geschrapt. Wel deelt Olaf de algemene ervaring dat bollen wat minder power hebben dan vorig jaar. In vergelijking tot aangekochte bollen van elders, vindt Olaf dat zijn eigen bollen van de Groningse klei een net wat zwaarder gewas opleveren.

Gemiddeld oogsten Olaf en Natasja zo’n 35.000 stelen per dag, maar dat kan uitlopen tot 65.000. De meeste tulpen – allemaal A1 kwaliteit – komen voor de klok in Rijnsburg, een deel gaat ook naar veilpunt Eelde van FloraHolland. Zo’n 15 procent wordt verkocht via de dagenweekhandel met behulp van FloraHolland Connect. ‘Je probeert dan altijd meer te vangen dan de klokprijs, hoewel die maatgevend is’, zegt Olaf. ‘In negen van de tien keer kopen de zelfde kopers als voor de klok je product. Onze Vikings gaan altijd naar dezelfde koper.’ De beperkte aanvoer op Eelde heeft te maken met de mindere koopkracht op deze veiling. Zo gauw er iets te veel staat, zakt de prijs door het ijs. ‘Dat is vooral op vrijdag een probleem. Donderdag komen de kopers massaal opdagen, vrijdag niet’. De veiling probeert daar wel wat meer op te sturen, maar het matchen van vraag en aanbod blijft lastig. Als dan bijvoorbeeld een Duitse koper overgehaald wordt om op vrijdag op de tribune te zitten en er is onvoldoende aanbod, komt ie de volgende week niet weer. Omgekeerd geldt hetzelfde voor de aanvoerder.

PRIJSVERLOOP

Over de prijsvorming tot nu toe – eind maart – is Olaf niet echt tevreden. Natuurlijk, januari en februari plus begin maart tot aan Internationale Vrouwendag waren redelijk met constante prijzen, maar daarna is het klad er in gekomen. ‘We zitten nu nog wel op de gewenste middenprijs van 13ct, maar met de prijzen onder een dubbeltje van de laatste weken is die kritische grens gauw bereikt. Het prijsverloop is moeilijk te verklaren. Vorig jaar begon het slecht en ein-

Natasja Bolt (midden)

digde het seizoen redelijk. Wil dit nog een goed seizoen worden dan moet het tot het eind toe goed blijven’. Olaf en Natasja Bolt werken met 7 min of meer vaste medewerkers, allen afkomstig uit de omgeving. Indien nodig zijn er altijd mensen bereid om even bij te springen. Voor het opplanten hebben ze op zaterdag zo’n 20 scholieren aan het werk, die dan zo’n 250.000 bollen opprikken. ‘Ik werk graag met jeugd en zij werken graag hier’, zegt Olaf. Elke zaterdag

zorgt een van de jongelui ter verhoging van het arbeidsplezier voor taart. Olaf is blij met deze flexibele arbeidsinzet, want arbeid is een forse kostenpost. De komende jaren willen hij en Natasja op dezelfde voet voortgaan. Hoewel de kashoogte van 5.20 meter is voorbereid op een uitbreiding naar twee lagen, is dat nu nog niet aan de orde. ‘Eerst zo maar eens een aantal jaren draaien’.

De tulpenteelt in Noordwest Groningen (gemeente De Marne) dateert al van voor de Tweede Wereldoorlog. ‘Mijn opa Durenkamp had toen al tulpen’, weet Olaf. Door de crisis en de oorlog verdween de teelt echter grotendeels. Toen in de jaren tachtig de akkerbouwers in deze streek zochten naar een nieuwe teelt, kwam de bollenteelt met daaraan gekoppeld de broeierij opnieuw in beeld. Dat mede onder invloed van de actieve burgemeester Jan Leegwater van de toenmalige gemeente Kloosterburen, een van de grondleggers van Trainingscentrum Bloembollenteelt en Bloembollenbroei te Kruisweg. Volgens Olaf is de echte hype echter voorbij. Akkerbouwers in het gebied zijn huiverig om hun land te verhuren voor tulpen in verband met de verspreiding van bruinrot in de poot aardappelteelt door beregenen. Ook past de poot aardappelteelt qua arbeidsverdeling niet goed bij tulpen en zijn lang niet alle percelen geschikt voor de tulpenteelt.

beide cultivars

De Novakrat van Bulbfust

De nieuwbouw beslaat in totaal 2200 vierkante meter